

អនុសញ្ញាលេខ ៩៨

ស្តីពី

ការអនុវត្តន៍គោលការណ៍ នៃសិទ្ធិបង្កើត
សមាគម និងសិទ្ធិនៃការចរចាជាសមូហភាព

ការអនុវត្តន៍គោលការណ៍ ស្តីអំពីសិទ្ធិវិនិច្ឆ័យការបរិច្ចាគសមាគម
និងសិទ្ធិវិនិច្ឆ័យការចរចាជាសមូហភាព^(១)

សន្និសីទសាកលនៃអង្គការអន្តរជាតិខាងការងារ

បានឃើញការកោះប្រជុំនៅទីក្រុងហ្សឺណែវដោយក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃការិយាល័យអន្តរជាតិខាង
ការងារ និងបានឃើញការបើកសម័យប្រជុំលើកទីសាមសិបពីរបស់ខ្លួននៅថ្ងៃទី ៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ
១៩៤៩.

បានឃើញការយល់ព្រមអនុម័តលើសំណើមួយចំនួនស្តីអំពីការអនុវត្តន៍គោលការណ៍នៃសិទ្ធិបង្កើត
សមាគម និង សិទ្ធិចរចាជាសមូហភាពដើម្បីដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងរបៀបវារៈនៃសម័យប្រជុំនេះ.
បានចាត់ទុកថាសំណើទាំងនេះត្រូវតែមានទំរង់ជាអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ.

អនុម័តនៅថ្ងៃទីមួយខែកក្កដាឆ្នាំមួយពាន់ប្រាំបួនរយសែសិបប្រាំបួននូវអនុសញ្ញាដែលតទៅនេះត្រូវហៅថាអនុ-
សញ្ញាឆ្នាំ ១៩៤៩ ស្តីពីសិទ្ធិបង្កើតសមាគម និងសិទ្ធិចរចាជាសមូហភាព:

មាត្រា ១

១. កម្មករនិយោជិតត្រូវទទួលបាននូវការការពារយ៉ាងពេញទំហឹងទល់នឹងសកម្មភាពនៃការរើសអើងប្រឆាំង
សមាគមនៅក្នុងមុខរបរបស់ខ្លួន។

២. ការការពារនេះត្រូវអនុវត្តជាពិសេសចំពោះសកម្មភាពដូចតទៅ:

- (ក) ប្រើប្រាស់មុខរបរនៃកម្មករនិយោជិតណាម្នាក់មកធ្វើជាកម្មវត្ថុសំរាប់គាបសង្កត់ដោយដាក់លក្ខខណ្ឌថា
កម្មករនិយោជិតនោះមិនត្រូវចូលរួមក្នុងសហជីព ឬត្រូវបោះបង់សមាជិកភាពនៃសហជីព។
- (ខ) - យកមកធ្វើជាមូលហេតុសំរាប់ការបណ្តេញចេញពីការងារ ឬការធ្វើឱ្យខូចប្រយោជន៍ដទៃទៀតចំពោះ
កម្មករនិយោជិតណាម្នាក់ដោយសារជននោះជាសមាជិកសហជីព ឬចូលរួមក្នុងសកម្មភាពសហជីពនៅ
ក្រៅម៉ោងធ្វើការ ឬក៏ក្នុងម៉ោងធ្វើការហើយមានការព្រមព្រៀងពិនិយោជក។

មាត្រា ២

ការបរិច្ចាគមូលដ្ឋានមានបញ្ញត្តិ : ១៨ កក្កដា ១៩៥១

១. អង្គការនៃនិយោជក និងអង្គការនៃកម្មករនិយោជិតត្រូវបានទទួលការការពារយ៉ាងពេញទំហឹងទល់នឹងសកម្មភាពជ្រៀតជ្រែករវាងគ្នា ឬរវាងភ្នាក់ងារឬសមាជិកនៅក្នុងគ្រឹះស្ថាន ឬក៏រវាងកិច្ចដំណើរការឬកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់ខ្លួននីមួយៗ ។

២. ជាពិសេស សកម្មភាពទាំងឡាយដែលធ្វើឡើងដើម្បីជ្រាមជ្រែងអង្គការកម្មករនិយោជិតហើយដែលស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងពីនិយោជកឬពីអង្គការនិយោជក ឬក៏ដើម្បីជ្រាមជ្រែងអង្គការកម្មករនិយោជិតតាមរយៈមធ្យោបាយជាប្រាក់កាស ឬក៏មធ្យោបាយដទៃទៀត ក្នុងបំណងដាក់អង្គការទាំងនេះឱ្យនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់និយោជកឬអង្គការនិយោជក ក៏ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាសកម្មភាពជ្រៀតជ្រែកតាមន័យនៃមាត្រានេះដែរ ។

មាត្រា ៣

ប្រសិនបើមានការចាំបាច់ ត្រូវបង្កើតឱ្យមានយន្តការដែលមានលក្ខណៈសមស្របទៅនឹងស្ថានភាពជាតិក្នុងគោលបំណងដើម្បីធានាឱ្យបាននូវការគោរពសិទ្ធិបង្កើតសមាគមដូចមានចែងក្នុងមាត្រានានាខាងលើ ។

មាត្រា ៤

ប្រសិនបើមានការចាំបាច់ ត្រូវចាត់វិធានការឱ្យបានសមស្របទៅនឹងលក្ខខណ្ឌជាតិ ដើម្បីជំរុញនិងលើកស្ទួយការអភិវឌ្ឍន៍ឱ្យបានយ៉ាងពេញលេញនូវការប្រើប្រាស់យន្តការសំរាប់ការចរចាដោយស្ម័គ្រចិត្តរវាង និយោជកឬអង្គការនិយោជកជាមួយនិងអង្គការកម្មករនិយោជិតសំដៅធ្វើឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់នូវលក្ខខណ្ឌការងារតាមរបៀបនៃការធ្វើអនុសញ្ញារួម ។

មាត្រា ៥

១. ការធានារ៉ាប់រងដូចមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ ក៏មានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់ចំពោះកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ និងកងនគរបាលដែរ ហើយដែលវិសាលភាពនេះត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាប់ជាតិ ។

២. អនុលោមតាមគោលការណ៍ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ៨ មាត្រា ១៩ នៃចម្មនុញ្ញរបស់អង្គការអន្តរជាតិខាងការងារ ការផ្តល់សច្ចាប័នចំពោះអនុសញ្ញានេះដោយប្រទេសជាសមាជិកណាមួយ មិនត្រូវបានចាត់ទុកថាមានផលប៉ះពាល់ចំពោះច្បាប់ សេចក្តីសម្រេច ទំនៀមទំលាប់ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងជាធរមាន ដែលតាមច្បាប់ទាំងនោះសមាជិកនានានៃកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ឬកងនគរបាលបានទទួលសិទ្ធិដែលធានាដោយអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ៦

អនុសញ្ញានេះមិនទាក់ទងចំពោះស្ថានភាពនៃមន្ត្រីរាជការនៅក្នុងរដ្ឋបាលសាធារណៈ ឬមិនត្រូវបានគេបកស្រាយ ទោះជាតាមវិធីណាក៏ដោយ ដែលធ្វើឱ្យខាតបង់នូវសិទ្ធិ ឬស្ថានភាពគតិយុត្តិ នៃមន្ត្រីទាំងនោះ ។

មាត្រា ៧

សច្ចាប័នជាផ្លូវការនៃអនុសញ្ញានេះត្រូវជូនដំណឹងទៅអគ្គនាយកនៃការិយាល័យអន្តរជាតិខាងការងារ ដើម្បីចុះបញ្ជីកា ។

មាត្រា ៨

១. អនុសញ្ញានេះត្រូវចាត់ទុកជាកាតព្វកិច្ចចំពោះតែសមាជិកនៃអង្គការអន្តរជាតិខាងការងារទាំងឡាយណា ដែលការផ្តល់សច្ចាប័នរបស់ខ្លួនត្រូវបានចុះបញ្ជីការចុះហើយដោយអគ្គនាយកនៃអង្គការនេះ ។

២. អនុសញ្ញានេះត្រូវចូលជាធរមានក្នុងអំឡុង ១២ ខែបន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចុះបញ្ជីកាដោយ អគ្គនាយកនៃអង្គការនេះ ចំពោះការផ្តល់សច្ចាប័ននៃសមាជិកចំនួនពីររូបមក ។

៣. បន្ទាប់ពីនោះ អនុសញ្ញានេះនឹងចូលជាធរមានសំរាប់សមាជិកណាមួយក្នុងអំឡុង១២ ខែបន្ទាប់ពីកាល បរិច្ឆេទនៃការចុះបញ្ជីកាលើការឱ្យសច្ចាប័នរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៩

១. ទាក់ទងទៅនឹងដែនដីចំណុះដែលយោងតាមមាត្រា ៣៥ នៃធម្មនុញ្ញរបស់អង្គការអន្តរជាតិខាង ការងារ ហើយដែលបានធ្វើវិសោធនកម្មដោយលិខិតុបករណ៍វិសោធនកម្មនៃធម្មនុញ្ញរបស់អង្គការអន្តរជាតិខាង ការងារនៅ ឆ្នាំ ១៩៤៦ លើកលែងតែបណ្តាដែនដីដែលអនុលោមតាមកថាខ័ណ្ឌ ៤ និង ៥ នៃមាត្រាខាងលើ ប្រទេសជាសមាជិកនីមួយៗដែលផ្តល់សច្ចាប័នចំពោះអនុសញ្ញានេះ ត្រូវធ្វើជូនទៅអគ្គនាយកនៃការិយាល័យ អន្តរជាតិខាង ការងារជាបន្ទាន់បន្ទាប់ពីការផ្តល់សច្ចាប័ននោះមកនូវសេចក្តី ប្រកាសអំពី :

- (ក) ដែនដីចំណុះ ដែលបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះត្រូវបានអនុវត្តដោយមិនមានការកែប្រែ ។
- (ខ) ដែនដីចំណុះ ដែលបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះត្រូវបានអនុវត្តដោយមានការកែប្រែ ដោយមានភ្ជាប់ មកជាមួយនូវសេចក្តីអធិប្បាយពិស្តារអំពីការកែប្រែទាំងនោះផង ។
- (គ) ដែនដីចំណុះ ដែលអនុសញ្ញានេះមិនអាចអនុវត្តបាន ។ ក្នុងករណីនេះ ត្រូវបង្ហាញពីមូលហេតុដែលមិន អាចឱ្យអនុសញ្ញានេះអនុវត្តបាន ។
- (ឃ) ដែនដីចំណុះ ដែលខ្លួនត្រូវរក្សាទុក ។

២. ការព្រមព្រៀងដូចមានចែងក្នុង វាក្យខ័ណ្ឌ (ក) និង (ខ) នៃកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវបានគេ ចាត់ទុកថាជាផ្នែកបតិដ្ឋាប័ននៃការផ្តល់សច្ចាប័នលើអនុសញ្ញានេះ ហើយក៏ត្រូវមានអំណាចក្នុងការផ្តល់សច្ចាប័ន ដែរ ។

៣. ប្រទេសជាសមាជិកណាក៏ដោយអាចធ្វើសេចក្តីប្រកាសជាបន្តបន្ទាប់នៅពេលណាក៏បាន ដើម្បីបដិសេធ ដោយផ្នែក ឬទាំងស្រុងនូវការរក្សាទុកទាំងឡាយដែលបានធ្វើនៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសដើមរបស់ខ្លួនដូចដែលមាន ចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌរង (ខ) (គ) ឬ (ឃ) នៃកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ។

៤. ប្រទេសជាសមាជិកណាក៏ដោយ ត្រូវធ្វើសេចក្តីប្រកាសអំពីការកែប្រែ ទោះក្នុងប្រការណាក៏ដោយ នូវសេចក្តីសំរេចនៃសេចក្តីប្រកាសចាស់ ព្រមទាំងគូសបញ្ជាក់អំពីស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នដែលទាក់ទងទៅ និងដែនដី សហព័ន្ធទាំងនេះទៅអគ្គនាយកនៃការិយាល័យអន្តរជាតិខាងការងារ នៅពេលណាដែលអនុសញ្ញានេះក្លាយជាកម្ម វត្ថុនៃការធ្វើអប្បបដិសេធកម្មដោយអនុលោមតាមមាត្រា ៣៤ នៃចម្លងបញ្ជីរបស់អង្គការអន្តរជាតិខាង ការងារ ។

មាត្រា ១០

១. នៅកន្លែងណាដែលខ្លឹមសារនៃអនុសញ្ញានេះស្ថិតនៅក្នុងអំណាចស្វ័យគ្រប់គ្រង នៃដែនដីចំណុះ ប្រទេសជាសមាជិកដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះបញ្ហាទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិនៃដែនដីនោះ ដោយមានការព្រមព្រៀង ជាមួយនិងរដ្ឋាភិបាលនៃដែនដីចំនុះ អាចធ្វើជូនអគ្គនាយកនៃការិយាល័យអន្តរជាតិខាងការងារ នូវសេចក្តីប្រកាស យល់ព្រមបំពេញកាតព្វកិច្ចក្នុងអនុសញ្ញា នេះក្នុងនាមដែនដីចំណុះនោះ ។

២. សេចក្តីប្រកាសយល់ព្រមលើកាតព្វកិច្ចក្នុងអនុសញ្ញានេះ អាចធ្វើជូនទៅអគ្គនាយកនៃការិយាល័យ អន្តរជាតិខាងការងារដោយ :

- (ក) ប្រទេសជាសមាជិក ពីរ ឬលើសពីនេះដែលមានដែនដីចំណុះស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួន ។
- (ខ) អាជ្ញាធរអន្តរជាតិដែលទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងដែនដីចំណុះដោយអនុលោមតាមកតិកាសញ្ញារបស់អង្គការ សហ ប្រជាជាតិ ឬកតិកាសញ្ញាផ្សេងៗទៀតដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងដែនដីទាំងនោះ ។

៣. សេចក្តីប្រកាសនានាអនុលោមតាមកថាខ័ណ្ឌខាងលើនៃមាត្រានេះ ដែលត្រូវជូនដំណឹងទៅអគ្គនាយក នៃការិយាល័យអន្តរជាតិខាងការងារ ត្រូវបញ្ជាក់ថាតើបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះនឹងត្រូវបានគេយក មកអនុវត្តនៅក្នុងដែនដីចំណុះដោយមាន ឬគ្មានការកែប្រែ ។ នៅពេលដែលសេចក្តីប្រកាសបញ្ជាក់ថាបទប្បញ្ញត្តិ ទាំងនោះត្រូវបានគេអនុវត្តដោយមានការកែប្រែ សេចក្តីប្រកាសនោះត្រូវមានភ្ជាប់មកជាមួយនូវអត្ថបទពិស្តារ ស្តីពីហេតុផលនៃការកែប្រែនោះផង ។

៤. ប្រទេសជាសមាជិក ឬអាជ្ញាធរអន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធ អាចប្រកាសតាមរយៈសេចក្តីប្រកាសជាបន្ទាប់ នូវសិទ្ធិទាំងស្រុង ឬដោយផ្នែកក្នុងការធ្វើឧបស្រ័យចំពោះការកែប្រែដែលមានចែងនៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសកន្លង ទៅ ។

៥. ប្រទេសជាសមាជិក ឬអាជ្ញាធរអន្តរជាតិដែលមានការពាក់ព័ន្ធត្រូវធ្វើទៅអគ្គនាយកនៃការិយាល័យ អន្តរជាតិខាងការងារនូវសេចក្តីប្រកាសបញ្ជាក់អំពីអាណត្តិនៃសេចក្តីប្រកាសកន្លងទៅ ព្រមទាំងបង្ហាញអំពីស្ថាន

ភាពបច្ចុប្បន្នទាក់ទងដល់ការអនុវត្តន៍នៃអនុសញ្ញានេះ ក្នុងករណីដែលអនុសញ្ញានេះអាចជាកម្មវត្ថុនៃការធ្វើអប្ប-
ធិបត្តិកម្មដោយអនុលោមតាមមាត្រា ៣៤ នៃធម្មនុញ្ញរបស់អង្គការអន្តរជាតិខាងការងារ ។

មាត្រា ១១

១.សមាជិកណាដែលបានផ្តល់សច្ចាប័នអនុសញ្ញានេះហើយ អាចធ្វើអប្បធិបត្តិកម្មបាននៅឆ្នាំបន្ទាប់ពីរយៈ
ពេលដប់ឆ្នាំកន្លងផុត ដោយគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលអនុសញ្ញានេះបានចូលជាធរមានលើកទី ១ ដោយធ្វើលិខិត
ជូនដំណឹងទៅអគ្គនាយកនៃការិយាល័យអន្តរជាតិខាងការងារដើម្បីចុះបញ្ជី។ អប្បធិបត្តិកម្មនេះនឹងមិនទាន់
មានអនុភាពរហូតដល់រយៈពេលមួយឆ្នាំពេញ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចុះបញ្ជីកាមក ។

២.សមាជិកនីមួយៗដែលបានផ្តល់សច្ចាប័នអនុសញ្ញានេះហើយ ហើយដែលនៅក្នុងអំឡុងឆ្នាំបន្ទាប់ពីការ
ផុតរលត់នៃរយៈពេលដប់ឆ្នាំដូចមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌខាងលើមិនបានអនុវត្តសិទ្ធិធ្វើអប្បធិបត្តិកម្មដែលមាន
បញ្ញត្តិក្នុងមាត្រានេះទេ នឹងត្រូវមានកាតព្វកិច្ចចំពោះអនុសញ្ញានេះក្នុងរយៈពេលដប់ឆ្នាំថ្មីទៀត ។ បន្ទាប់ពី
នោះទើបអាចធ្វើអប្បធិបត្តិកម្មអនុសញ្ញានេះបាននៅពេលផុតរលត់នៃរយៈពេលដប់ឆ្នាំនីមួយៗ តាមលក្ខខណ្ឌដូច
មានចែងក្នុងមាត្រានេះ ។

មាត្រា ១២

១.អគ្គនាយកនៃការិយាល័យអន្តរជាតិខាងការងារត្រូវជូនដំណឹងចំពោះគ្រប់សមាជិកទាំងអស់នៃអង្គការ
អន្តរជាតិខាងការងារអំពីការចុះបញ្ជីនៃការផ្តល់សច្ចាប័ននិងអប្បធិបត្តិកម្មទាំងអស់ដែលសមាជិកទាំងនេះបាន
បញ្ជូនមកឱ្យខ្លួន ។

២.នៅពេលជូនដំណឹងចំពោះសមាជិកនៃអង្គការនេះអំពីការចុះបញ្ជីនៃការផ្តល់សច្ចាប័នទី២ អគ្គនាយក
នៃការិយាល័យអន្តរជាតិខាងការងារត្រូវត្រៀមរំលឹកដល់សមាជិកទាំងអស់អំពីកាលបរិច្ឆេទ ដែលអនុសញ្ញានេះត្រូវ
ចូលជាធរមាន ។

មាត្រា ១៣

ដោយអនុលោមតាមមាត្រា ១០២ នៃធម្មនុញ្ញរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ អគ្គនាយកនៃការិយាល័យ
អន្តរជាតិខាងការងារ ត្រូវធ្វើជូនទៅអគ្គលេខាធិការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីចុះបញ្ជីកាតិមានពិស្តារ អំពី
ការផ្តល់សច្ចាប័ន និងការធ្វើអប្បធិបត្តិកម្ម ដែលខ្លួនបានចុះបញ្ជីកាផ្អែកលើបទបញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងមាត្រាខាង
លើ ។

មាត្រា ១៤

នៅពេលណាដែលពិនិត្យឃើញថាអាចជាការចាំបាច់ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃការិយាល័យអន្តរជាតិខាងការងារត្រូវដាក់ជូនសន្និសីទសាកលនៃអង្គការនេះនូវរបាយការណ៍ស្តីពីការអនុវត្តន៍អនុសញ្ញានេះព្រមទាំងត្រូវលើកអំពីបញ្ហាដែលត្រូវធ្វើបុន្តប្រតិបត្តិអនុសញ្ញានេះ ទោះទាំងស្រុង ឬផ្នែកខ្លះក៏ ដាក់ក្នុងរបៀប វារៈនៃសន្និសីទសាកល ។

មាត្រា ១៥

១. រៀបរយលើកអនុសញ្ញាថ្មីមានចែងផ្សេងពីនេះ កាលណាសន្និសីទអន្តរជាតិខាងការងារអនុម័តអនុសញ្ញាថ្មី ដែលបានធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញទោះទាំងស្រុង ឬផ្នែកខ្លះក្តី នៅពេលនោះ :

- ក) ការផ្តល់សច្ចាប័នដែលបានធ្វើដោយសមាជិកណាមួយចំពោះអនុសញ្ញាថ្មី ដែលបានធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញនោះមាន ន័យពេញលេញតាមផ្លូវច្បាប់ដោយមិនគិតដល់បទបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១៣ខាងលើថាសច្ចាប័ននេះបណ្តាលឱ្យមានអប្បបរមាប្រតិបត្តិកម្មក្នុងចំពោះអនុសញ្ញានេះ កាលបើអនុសញ្ញាថ្មីដែលបានធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញ នោះបានចូល ជាធរមាន ។
- ខ) បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលអនុសញ្ញាថ្មីចូលជាធរមាន អនុសញ្ញានេះឈប់បើកឱ្យសមាជិកទាំងឡាយ ផ្តល់សច្ចាប័នទៀតហើយ ។

២. ទោះក្នុងករណីណាក៏ដោយ អនុសញ្ញានេះត្រូវស្ថិតនៅជាធរមានជាដរាបទាំងទំរង់និងខ្លឹមសារចំពោះសមាជិកទាំងឡាយណាដែលបានផ្តល់សច្ចាប័នរួចហើយ ប៉ុន្តែមិនទាន់បានផ្តល់សច្ចាប័នលើអនុសញ្ញាថ្មីដែលបានធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញនោះ ។

មាត្រា ១៦

អត្ថបទបកប្រែភាសាអង់គ្លេស និងបារាំងរបស់អនុសញ្ញានេះមានតម្លៃជាផ្លូវការដូចគ្នា ។